

ZUBERSKÉ NOVINY

PODROHÁČSKY OBČASNÍK

Ročník XV.

Číslo 3

25. 8. 2011

*Prizývame všetkých Zuberčanov a hosti
na XXXVI. Podroháčske folklórne slávnosti
5. – 7. augusta 2011 Zuberec – Brestová*

XXXVI. Podroháčske folklórne slávnosti sa začínajú v piatok 5. augusta 2011 obľúbenou tanečnou školou a ľudovou veselnicou v kultúrnom dome v Zuberci. Na ihrisku v Oravskom Bielom Potoku sa v programe predstavia domáce a zahraničné súbory.

V sobotu 6. augusta program otvára sprievod zúčastnených súborov a skupín z Múzea oravskej dediny do areálu festivalu na poľanu Brestová. Otvárací „ceremoniál“, v ktorom každý zúčastnený kolektív prichádza na javisko a predvedie 2 minútový výber zo svojho programu. Samotné otvorenie je už tradične v réžii zuberských folkloristov. Keď v ich podaní zaznie tradičné Pod Roháčom žijem, spieva celé hľadisko. Postupne sa predstavia folklórne súbory zo Slovenska aj zo zahraničia. Večerný program je venovaný Oravským Vianociam a FS EKONÓM. Celá poľana v Brestovej bude rušná ešte dlho do noci, pri Kolibe budú vyhrávať oravskí muzikanti z LH Struna.

V nedeľu 7. augusta po tradičnej sviatočnej furmanke a svätej omši v areáli Múzea oravskej dediny Vás na amfiteátri o 10:30 privítajú Zuberčania, po ktorých vystúpia detské FS z domova aj zahraničia. Na pravé popoludnie javisko zaplnia dedinské folklórne skupiny z Oravy, Liptova, Turca, Kysúca a Horného Považia. O 13.30 hod. sa diváci môžu tešiť na výborný košícky súbor ŽELEZIAR. Záverečný galaprogram začína o 14.30 hod. a predstaví sa v ňom celkom deväť súborov. Všetky hostujúce, ale aj domáce – Oravan a Skorušina.

Programu je naozaj neúrekom. K tomu sa ešte v priestoroch Múzea koná jubilejný 20. oravský tradičný jarmok ľudových remesiel. Tu je tiež inštalovaná zaujímavá výstava fotografií a kresieb Juraja Langera – Drevené kostoly v Európe.

Pavol Šroba

Sviatok hôr

Na poľane Zverovka sa v nedeľu 10. júla 2011 konala už po 21. krát svätá omša z príležitosti Sviatku hôr. Hlavným celebrantom bol želivský opát Bronislav Ignác Kramár a náš rodák Mons. Viliam Kurilla.

Foto: Pavol Šroba

Uznesenie zo zasadnutia obecného zastupiteľstva 17. júna 2011

Obecné zastupiteľstvo v Zuberci

A. Berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení obecného zastupiteľstva
2. Správu o rozpočtovom hospodárení obce za rok 2010 – záverečný účet
3. Správu o technicko-organizačnom zabezpečení Podroháčskych folklórnych slávností
4. Informáciu o stave spracovania návrhu územného plánu a pozemkových úprav
5. Informácie o hospodárskych výsledkoch obchodných spoločností – Oravská vodárenská spoločnosť, a.s. a Primula s.r.o.
6. Informácie starostu obce

B. Schvaľuje

1. Program zasadnutia obecného zastupiteľstva
2. Návrhovú komisiu v zložení Ľubomír Kováčik a Anton Šiška
3. Volebnú komisiu na voľbu hlavného kontrolóra obce v zložení Daniela Žuffová a Jarolím Matys
4. Záverečný účet obce Zuberec za rok 2010
5. Použitie kladný výsledok hospodárenia za rok 2010 vo výške 53489 € na financovanie kapitálových výdavkov v roku 2011
6. Použitie kladný výsledok hospodárenia za rok 2010 z podnikateľskej činnosti MOD a TIK v celkovej výške 329 € po zdaničení na krytie výdavkov v podnikateľskej činnosti
7. Plán zasadnutí obecného zastupiteľstva na II. polrok 2011
8. Mesačný plat starostu obce podľa §4 ods. 1 zákona č. 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch sta-

rostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov vo výške 1,98 násobku priemernej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve vyčíslennej na základe údajov Štatistického úradu SR za predchádzajúci kalendárny rok zvýšeného v zmysle §4 ods. 2 o 50% s účinnosťou od 1. 6. 2011.

9. Pôžičku 5000 € pre spoločnosť Primula, s.r.o.
10. Finančnú dotáciu 10000 € na rekonštrukciu Rímskokatolíckeho kostola sv. Vendelína v Zuberci
11. Finančnú dotáciu 1000 € pre občianske združenie Hafiry

C. Volí

1. Mgr. Zuzanu Šroblovú za členku finančnej komisie obecného zastupiteľstva
2. Margitu Prčovú za hlavného kontrolóra obce Zuberec

D. Súhlasí

1. S prenájom uvoľnených priestorov v dome služieb pre Ing. Ján Urbana
2. S prenájom priestorov domu služieb pre Mgr. Janu Žuffovú

E. Nesúhlasí

1. So zámerom prístavby rodinného domu pre Máriu Littvovú, Hlavná 298, Zuberec

F. Ukladá

1. Stavebnej komisii prerokovať žiadosť Martina Badlíka o odkúpenie obecného pozemku a predložiť návrh na riešenie

Ing. Vladimír Šiška
starosta obce Zuberec

Úprava centrálnej zóny v obci Zuberec

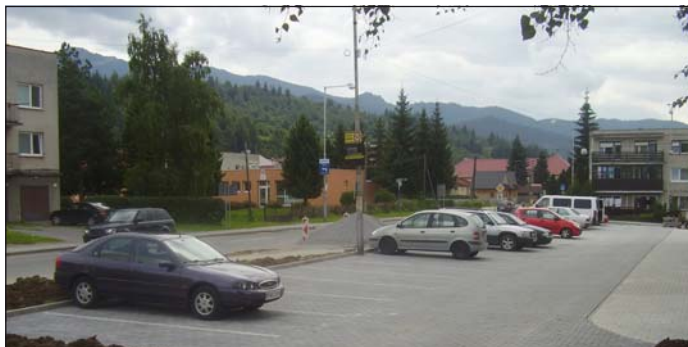

Začiatkom júna centrum našej obce ožilo stavebným ruchom a zmenilo sa na stavenisko. Obec Zuberec odovzdala dňa 7. 6. 2011 stavenisko zhotoviteľovi spol. Strabag s.r.o., Bratislava. Tá prostredníctvom subdodávateľov spol. Cestné stavby a.s. Liptovský Mikuláš a spol. Roháče, spol. s r.o. Zuberec rozbehla projekt tímu projektantov pod vedením Ing. arch. Mgr. art. Silvestra Černíka. Cieľom je zrevitalizovať centrum našej obce. Bude riešené priestorové usporiadanie centra s novými prvkami. Zrealizuje sa výsadba zelene, rekonštrukcia a výstavba verejných chodníkov a spevnených plôch, výstavba verejného osvetlenia, prvky drobnej architektúry, parkový mobiliár, informačný systém, nová fontána, verejné hygienické zariadenia a zastávka autobusovej dopravy. Do Podroháčskych folklórnych slávností sa spevnené plochy pred

COOP Jednotou ukončia. Vždy sa uvažuje pri alternatíve zlého počasia s presunutím programu festivalu do sály kultúrneho domu a s využitím okolitých plôch, ktoré by sa v súčasnej podobe pre tento účel využili naposledy. Po slávnostiach stavbári nastúpia a budú pokračovať v prácach v okolí obecného úradu a parku.

Celkové náklady stavby predstavujú sumu 617 399,40 €. Z toho oprávnené náklady sú 611 609,02 € a neoprávnené náklady sú 5 790,39 €. Z regionálneho operačného programu, podľa priority osi Regenerácia sídel, opatrenia 4.1 Regenerácia sídiel, nám bol na realizáciu aktivít projektu odsúhlasený finančný príspevok vo výške 626 819,15 €. Dúfame, že sa stavbárom dielo vydarí a prajeme im hlavne dobré počasie. Termín ukončenia projektu je do 30. 4. 2012.

Text a foto: Ing. Jozef Valek

Z činnosti TJ

Vážení spoluobčania.

Dňa 17. 6. 2011 sa zišli členovia TJ na už svojom treťom zasadnutí najvyššieho orgánu Výročnej členskej schôdzy aby schválili rozpočet TJ, stanov TJ, zvolili predsedu a podpredsedu TJ a prerokovali ďalšie body činnosti TJ.

Celá VČS prebiehala dosť v nápäti, pretože sa jednalo hlavne o peniaze. Jednotlivým oddielom bolo prerozdelených spolu 29.096 € a na správu a riadenie 3.500 €.

Nasledovne:

Futbalový oddiel 14.042 €
Lyžiarsky oddiel 8.940 €
Stolnotenisový oddiel 4.186 €
Horolezecký oddiel 806 €
Turistický oddiel 1.122 €

Príjmovú časť tvorí dotácia obce v sume 13.300 €. Zvyšok príjmu je z prenájmu priestorov, vlastnej činnosti, členských príspevkov, od sponzorov a hlavne z tržieb za poskytované služby v Turistickej ubytovni pod Grápou.

Členovia ďalej schválili zmeny v Stanovách TJ a dali súhlas so založením cyklistického oddielu.

Novým predsedom TJ bol zvolený p. Motyčák Jaroslav a podpredsedom p. Šimičák Martin. Menovaní funkcionári prijali tieto posty s odhodlaním ešte vylepšiť prácu v jednotlivých oddieloch a činnosť Telovýchovnej jednoty zviditeľniť v očiach občanov.

Veľmi často diskutovaným bodom Zuberskej verejnosti bola činnosť Turistickej ubytovne. Nové vedenie sľubuje tento stav vylepšiť natoľko aby jej činnosť bola na česť členov TJ, občanov a návštevníkov našej obce.

Prajem členom, občanom a návštevníkom obce Zuberec ešte veľa krásnych letných dní, veľa športových úspechov, pevné zdravie a vôľu pracovať a čo v najväčšom počte sa zúčastňovať aktivít organizovaných Občianskym združením nesúcim názov Telovýchovná jednota Roháče Zuberec.

Motyčák Jaroslav
predseda TJ

Konkurz

Vedenie Telovýchovnej jednoty po dohode s vedením obce Zuberec vyhlasuje konkurz na:

- Miesto vedúceho Turistickej ubytovne na dobu určitú.
- Prenájom priestorov ubytovacej časti Turistickej ubytovne.

Príhlašky zaslať do 10. 8. 2011 na adresu:

Telovýchovná jednota
Roháče Zuberec
Andrea Bažika 420
027 32 Zuberec

Termín obhliadky: 13.8.2011 od 8.00-12.00 hod., 14.8.2011 od 10.00-12.00 hod.

Blížšie informácie: p. Motyčák Jaroslav tel. 0917 633 244

Aj Zuberec bude mať Kalváriu

Zuberec, malebná obec pod Roháčmi a moje rodisko. V súčasnej dobe je významným oravským turistickým centrom, ktoré ponúka domácim i zahraničným návštevníkom každým rokom viac a viac ubytovacích a stravovacích služieb. Ponúka i veľké množstvo príležitostí na oddych.

Mnohí však si uvedomujú, že súčasťou tejto ponuky by nemalo byť len materiálne a svetské vyžitie, ale i duchovné, ktoré by hlavne uprostred nádhornej prírody pôso-

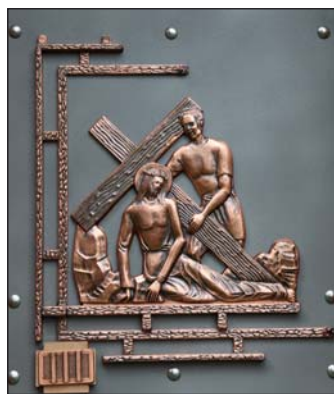
podroháčskej prírody. Veď kroky našich predkov oddávna smerovali na iné Kalvárie, kde si chodili pripomínať pietne miesta vďaka, pokánia a úcty, postavené na pamiatku Ježišovej smrti. Povedali sme si: „a prečo ju nevybudovať aj u nás?“

Vrch Kýčera je jedným z prírodných dominant našej obce a do budúcnosti chránená prírodná rezervácia. Preto sme sa rozhodli, že to bude práve tam.

Najskôr bolo potrebné zhotoviť mostík cez Suchý potok aby bolo

tonových podstavcoch a sú v nich nainštalované jednotlivé výjavy zastavení krížovej cesty. Sú to kovové odliatky – fresky, vyhotovené v Taliansku.

Dúfam, že po ukončení prác bude toto posvätné dielo slúžiť všetkým, ktorí prejavia záujem a potrebu navštíviť Kalváriu v Zuberi. Bude sprostredkovateľom posolstva utrpenia a bolesti, ako milníkov životnej cesty tých, ktorí po nej kráčali v minulosti na tých, ktorí budú po nej kráčať dnes a tiež v budúcnosti. Nech je to odkaz a dedičstvo nás, ktorí tu žijeme dnes, pre tých čo prídu po nás.

A vízia do budúcnosti? Ak by sme mali dostatok síl, chceli by sme v spolupráci s obcou a ostatnými občanmi pristúpiť k realizácii ďalšieho takéhoto diela, t.j. k vybudovaniu chodníka na vrch Kýčera, ktorého súčasťou by bolo osadenie jednotlivých tajomstiev Svätého ruženca a odbočky, ktorá by smerovala ku kaplnke Panny Márie. Veríme, že medzi obyvateľmi našej obce nájdeme porozumenie pre tento druh rozvoja a zveľadenie duchovného dedičstva našich otcov.

bilo na dušu ako liek. Veď ľudia už v dávnych dobách s úctou a z vďaky k Pánu Bohu stavali uprostred prírody kríže, ktoré symbolizovali našu spásu a vykúpenie. Tam v tichu a samote nachádzali mnohokrát povzbudenie a nádej vo svojich životných skúškach. Takéto kríže sa zväčša stavali na vyvýšených miestach, nad obcou a to pri výnimočných udalostiach, akoby chceli, aby chránili tých, ktorí si ich uctievali. Občania ich zvykli potom navštevovať rôzne, buď jednotlivito, skupinovo alebo sa často krát stávali cieľom procesií.

Jedným krížom, ktorý sa svojim významom líši od ostatných dvadsiatich krížov v katastri obce je jubilejný kríž na Kýčeri postavený v jubilejnom roku 1900 z vďačnosti občanov Zuberca. Pred ním tam stál kamenný kríž postavený v roku 1857, z ktorého sa časť zachovala a je vystavená pri krížovej ceste. Naši praotcovia a otcovia si miesto na Kýčeri obzvlášť uctievali, lebo im pripomínalo ťažkú prácu pri získavaní úzkych roličiek s vysokými mezdami po obvode celého kopca.

Pod vplyvom takýchto úvah a hľadania duchovného odkazu našich predkov sme dostali nápad spríjemniť vychádzky našich občanov ale i turistov, vybudovaním krížovej cesty – Kalvárie, uprostred

kadiaľ chodíť. Pustili sme sa do roboty s veľkým elánom. Potom však prišla na rad oveľa dôležitejšia práca, ktorá si vyžadovala zainteresovanie viacerých spoluobčanov a tiež sponzorov, pretože to bolo náročné nielen fyzicky ale i finančne. Pre nás, ktorí sme boli hlavnými iniciátormi tohto diela bol nezáujem a nepochopenie väčšiny spoluobčanov veľkým sklamaním. No nestratili sme chuť dokončiť, čo sme si predstavovali aj za cenu určitých obetí. Preto sme z vlastných peňazí založili fond. Neskôr sa k nám pridalo aj zopár oslovených sponzorov, ktorí nám vyšli v ústrety. Všetky príjmy a výdavky sú prísne účtovne vedené a tak sa naša práca mohla pohnuť ďalej. Najskôr sa vyznačila trasa krížovej cesty a miesta na osadenie štrnástich kaplniek. Na pozemkoch rôznych majiteľov bolo potrebné v rámci trasy vyplíť stromy, nakopať chodník a vyčistiť priestor. Tu sme veľmi ocenili pomoc mužov a tiež pomoc žien, ktoré pomohli pri úprave, čistení a skrášťovaní okolo kaplniek.

Inšpiráciu na vybudovanie kaplniek sme čerpali u našich susedov v Poľsku. Práca sa ujal jeden z nás Ondej Šiška, ktorý svojmu remeslu veľmi dobre rozumie a ktorý ich vyhotovil z vlastného materiálu. V súčasnej dobe sú už osadené na be-

Zľavy na ORAVAPASS

- MOD Zuberec** – 20 %
Penzión Michal (Zuberec):
 jazda na koni - 15 %
 jazda na koči - 15 %
Hotel Tatrawest (Zuberec):
 tenisový kurt - 10 %
 volejbalové ihrisko - 10 %
Hotel Osobitá (Zverovka 8 km):
 bowling - 20 %
Penzión JOSO (Zuberec):
 bowling - 10 %
 wellness - 13 %
Julianin dvor (Habovka 2 km):
 bowling - 10 %
 biliard - 10 %
 tenisový kurt - 10 %
Plavba na pltiach (Podbiel 13 km) - 10 %
Oravaaction (Tvrdošín 20 km):
 adrenalínové aktivity - 10 %
 vyhliadkové lety na motorovom rogle - 15 %
 štvorkolky/offroad - 15 %
 prenájom lukov a kuší - 15 %
Plavba na pltiach (H. Lehota 25 km) - 15 %
Oravský hrad (O. Podzámkok 29 km) - 20 %
Slanický ostrov umenia (Slanická osada 30 km):
 vstup do expozície zdarma (Prístav č.2)
Ranč u Edyho (Námestovo 33 km):
 jazda na koni - 20 %
 tenisový kurt - 20 %
H2Ocharter (Námestovo 33 km):
 vyhliadkové plavby na člně a plachtetnici,
 prenájom vodných skútrov a bicyklov,
 a vodné lyžovanie - 15 %
AquaRelax (Dolný Kubín 37 km):
 vodný svet - 30 %
Sparadise (Dolný Kubín 37 km) - 10 %
Pisošport (Dolný Kubín 37 km):
 predaj športových potrieb - 7 %
 požičovňa bicyklov - 15 %
Hotel Belez (Dolný Kubín 37 km):
 paintball - 20 %
Centrum Ruffin (Dolný Kubín 37 km):
 squash - 10 %
 sauna - 10 %
 masáže - 10 %
Hotel Park (Dolný Kubín 37 km):
 futbalové ihrisko - 15 %
 sauna a fitness - 15 %
 konzumácie - 10 % (mimo denného menu)
Penzión Koliba (Dolný Kubín 37 km):
 konzumácia - 7 % (mimo denného menu)
Hotel Orava (Dolný Kubín 37 km):
 telocvičňa, požičovňa bicyklov,
 a prenájom ihrísk - 20 %
Extrém sport:
 extrémne, adrenalínové aktivity - 5 %
Salaš Orava (Hruštín 37 km):
 predaj čerstvých ovčích výrobkov - 10 %
 konzumácia v Kolibe u Kuba - 10 %
 ochutnávka a ľudové tradície - grátis
Pohoda Krušetnica (46 km):
 terénne buginy - 5 %
 tenisový kurt - 10 %
 bazén a sauna - 5 %
 bowling - 10 %
Penzión Rosnička (Kraľovany 54 km):
 wellness - 10 %
Agroturistika na Orave (Zázrivá 56 km):
 jazda na koči - 10 %
Psie záprahy (Oravská Lesná 60 km):
 letné programy so psíkmi - 20 %
Hotel Gold (Terchová 64 km):
 lukostreľba - 20 %
 paintball - 20 %
Jánošíkov dvor (Terchová 64 km):
 adventure golf - 20 %
 požičovňa bicyklov - 15 %
 ubytovanie - 10 %

Možnosť kúpy alebo prenájmu v Turistickej informačnej kancelárii v Zuberi.

TIK Zuberec

Ladislav Bistar
 Foto: Vladimír Žuffa

Autom do Roháčov

Z osobných stretnutí a rozhovorov cítim nevoľu k zmenám, ktoré v Roháčoch prebehli v súvislosti s parkovaním návštevníkov a ich následnými nástupmi na pešie prechádzky a túry do Roháčskej doliny. Preto sa pokúsim, opäť prostredníctvom Zuberských novín, objasniť širšie súvislosti týkajúce sa uvedeného problému.

Tak ako sa vyvíja celá spoločnosť, ani charakter turizmu nie je nemenný. Určite sa nemýlim, keď poviem, že ešte pred 50. rokmi bola v Roháčoch ťažiskovou letná turistika. Z hľadiska dopravy zase hromadná autobusová doprava. Dnes si myslím, že zimná lyžiarska turistika nijak nezaostáva za letnou, možno naopak. A z hľadiska dopravy drvivá väčšina návštevníkov prichádza vlastným motorovým vozidlom. Preto práve kvôli zimnej turistike bolo vybudované parkovisko bezprostredne pod lyžiarskym areálom Zverovka – Spálená, kde sa jednorazovo zmestí zhruba 500 automobilov a povedzme 10 - 15 autobusov. Spomínané parkovisko spĺňa všetky legislatívne požiadavky. Od riešenia záberu lesných pozemkov, cez stavebné a kolaudačné rozhodnutia, až po lapače ropných látok. Na novovybudovanom parkovisku sa tiež nachádza niekoľko objektov spoločnosti Tatrawest. Podľa môjho názoru nie sú veľmi estetické s viacerými negatívami z pohľadu krajinného rázu a ochrany prírody. Zabezpečujú však voľne prístupné toalety pre parkujúcich návštevníkov, pitnú respektive hygienickú vodu. Navyše množstvo návštevníkov vo vrcholnej sezóne v minulých rokoch i tak parkovalo živelne na hlavnej ceste okolo Šindľovca. Doprastavu až po chatu Zverovka. Takmer nič z vyššie uvedeného nespĺňali parkoviská v Roháčskej doline. Legislatívne nesúlad, problémy s WC a hygienickou, prípadne pitnou vodou, nedostatočná kapacita. V takejto situácii je len logické, že kompetentní pôvodné parkoviská v Roháčskej doline k ďalšiemu parkovaniu uzatvorili. Je

pravdou, že návštevníkom sa tak predĺžili pešie nástupy do Roháčskej doliny, nie však do Látanej doliny či turistom na Brestovú.

So spôsobom parkovania, a organizáciou dopravy v Roháčoch tiež bezprostredne súvisia snahy o otvorenie „starej roháčskej cesty“ pre pešiu turistiku. Som presvedčený, že následne vyvstane požiadavka prevádzkovania „ekologickej“ komerčnej dopravy k Ťatliakovej chate. Čo tieto dve aktivity budú znamenať z môjho pohľadu, vymenujem v niekoľkých bodoch:

– Stará roháčska cesta by skrátila nástup na viaceré pešie túry. Predstavovalo by to však, i ďalší priestor lesa kde spracovanie masívne nastupujúcej podkôrníkovej kalamity počas mesiacov jún - september by bolo obmedzené a oneskorené v záujme bezpečnosti a spokojnosti návštevníkov.

– Z hľadiska lesnej prevádzky a tiež aj z pohľadu návštevníka nie je dobré riešenie, keď je lesná zväznica zároveň i turistickým chodníkom. Stará roháčska cesta je lesnou zväznicou, drevo sa po nej neodváža nákladnými autami, ale vlečie, približuje za traktorom. Predstavme si, ako by vyzeral takýto turistický chodník po približovaní dreva, akú nepretržitú údržbu by si takýto chodník vyžadoval - neprestajné odpratávanie drobných vetiev, zlúpanej kôry stromov, odvodňovanie, odpratávanie uvoľnených skál. Ak tak neurobíme, návštevník dnes okamžite osobne, listom, e-mailom ba až v rádiu či televízii prejaví svoju nespokojnosť. Sme nároční a často krát netolerantní.

– Hromadná doprava na „asfaltovej“ roháčskej ceste. Táto myš-

lienka tu rezonuje už niekoľko rokov. Všetci hovoríme o starších, imobilných návštevníkoch, ktorým nedoprajeme zažiť vysokohorskú atmosféru Roháčov. Súhlasím. Len doteraz všetky snahy boli vysoko komerčné. Starší ľudia v tejto téme boli len zneužívaným argumentom. Do niekdajšieho tulibusu prevažne nastupovali v tlačnici úspešnejší, teda mladí, dravší a nakoniec finančne lepšie situovaní návštevníci. Cesta od parkoviska po Ťatliakovu chatu stála 40 – 50,- Sk / osoba. Dôchodca, mamička s ockom a troma deťuškami skromnejších pomerov šli spravidla peši. Viem si predstaviť, že dopravný prostriedok na Ťatličku by išiel povedzme už zo Zuberca, na Zverovke by stál iba v prípade, že nie je plne obsadený. To by znamenalo, že tí, čo sa chcú vyviezť na Ťatličku, nechajú autá v Zuberco, odľahčia preplnenú dopravu Zuberec – Zverovka. Peši či cyklisti na tejto trase by to určite uvítali a bolo by to tiež pekné gesto i voči ochrane samotných Roháčov. Určite i v takomto prípade by to znamenalo ziskové podnikanie, ale nekomentoval by som to ako „ukradnutie čerešníčky z torty“. Navyac turistiku netreba „zrýchľovať“. Celý náš život je uponáhľaný. Nie je cieľom v Zakopanom sadnúť do auta, odparkovať ho pod Spálenou, autobusom sa vyviezť na Ťatličku, vypiť z Poľska prinesené pivo, zjesť suchý obed z hotela, prejsť Roháčske jazerá, či Ostrý Roháč a večer opäť sedieť v Zakopanom a koštovať ich typický „bigos“. Všade vo svete sa snažia jednoduchú turistiku predĺžiť aspoň na 3 či 4 dni. Nech sa návštevník spomali, zastaví, ubytuje sa, ochutná naše bryndzové halušky, unaví sa túrou v Roháčoch, večer vypije pivo v miestnom podniku .... To je návštevník, o ktorého bojujeme.

Určite nie som kompetentný rozhodovať v uvedených problémoch. Chcel som však poukázať aj na tie menej diskutované stránky vecí. Stav parkovania je dnes už daný, záväzný. Náväznosť riešení turistických chodníkov, prevádzky dopravy na Ťatličku je proces otvorený. Záleží na argumentáciách, skúsenostiach napr. z tohtoročnej letnej turistickéj sezóny, dohovoru zainteresovaných a kompetentných. Bol by som však rád, keby sa v budúcnosti prijali riešenia v prospech návštevníka, nie na škodu Roháčom. Roháče sú naozaj hodnotné územie a mňa teší vzťah, ktorý väčšina Zuberčanov, Habovčanov, tých, ktorí si hovoríme domáci, k nim máme. Nevnímajme však istú opozíciu správcu územia, predstaviteľov iných inštitúcií ochrany prírody ako apriori zlú. Predstavme si, aké by to bolo, keby sa v Roháčoch vybu-
dovalo všetko to, čo je dnes v rôz-

nom štádiu diskusií. Rozsah zjazdových tratí v areáli Zverovka – Spálená by bol minimálne dvojnásobný. V priestore medzi Primulou a Brestovou by stála vodná elektrárňa so zakopaným potrubím na úseku minimálne 1,5 – 2 km, Studený potok by sme tak v istých obdobiach nazývali Studeným potôčkom. Stará roháčska cesta by bola turistickým chodníkom. Po asfaltovej roháčskej ceste by pomedzi peších turistov, mamičky s kočkami a cyklistov jazdili „ekologické“ autobusy. Pri novovybudovanom parkovisku by stála nová obslužná budova lyžiarskeho areálu s ubytovacími kapacitami. Lyžiarska lanovka by dnes nekončila na hornej hranici lesa, ale niekde tesne pod Salatínmi a ak by už nebola v letnej prevádzke, živo by sa o tom diskutovalo. Nie všetky uvedené myšlienky sú zlé. Ale zrealizovať všetky a naraz? Ja viem, hory patria ľuďom. Ale svojím potom a námahou si ich atmosféru musíme zaslúžiť. Na jednej strane dnes všetci hovoríme o zdravom životnom štýle. Plávame, bicyklujeme, chodíme na zumbu, do fitness, len kráčať do hôr sa nám akosi nechce. A tiež si musíme uvedomiť, že obdobie a snahy o stavebný rozmach v Roháčskej doline tu už boli. Na Ťatliacke a Adamculi mali stáť hotely. Lyžiarske stredisko Zverovka – Spálená vo výkresoch bolo spracované tak, že malo zaberať značnú časť doliny pod Salatínmi, i priestor predného Salatína. Nestalo sa tak. Niečomu zabránili inštitúcie ochrany prírody, prípadne nimi stanovené realizačné podmienky, inde chýbal investor. Som však presvedčený, že keby Roháče boli v minulosti vybudované tak ako Vysoké Tatry, Štrbské Pleso či Jasná, dnes by podnikateľské aktivity vrátane mnohých ubytovacích kapacít v Zuberco či Habovke neboli v rukách ešte vždy skromných domácich podnikateľov, ale v rukách rôznych dravých skupín investorov. A tiež podotknem, že investície na „zelenej lúke“ by mali byť realizované až po využití všetkých možností rekonštrukcií existujúcich objektov a stavieb. Je nedostatočná ubytovacia kapacita v Roháčoch? Niektoré chce v uvedenom smere podnikateľ? Prvoradým riešením a záujmom by malo byť nie navýšovanie ubytovacích kapacít, ale oživenie napríklad hotela Primula. Je nedostatočná kapacita zjazdoviek? Opäť je tu priestor v chátrajúcom niekdajšom lyžiarskom areáli Madajka. A mohol by som pokračovať.

Vyslovil som viacero myšlienok, úvah s jediným cieľom. Prispiem k diskusii a k hľadaniu riešení v prospech návštevníka, nie však na škodu Roháčom. Roháče si to zaslúžia.

Ing. Juraj Majerčák

Zemiaky

Zvykol som na stránkach obecných novín rozoberať problémy poľnohospodárov, teraz chcem čitateľom obecných novín ponúknuť niektoré informácie o plodine, ktorá bola považovaná za náš druhý chlieb a ktorá sa tak trochu vytráca z našich polí aj z nášho jedálneho lístka, pričom väčší význam pre ľudskú výživu majú len pšenica, ryža a kukurica. Neraz je to podľa mňa aj vplyvom nesprávnych informácií, ktoré nám občas sprostredkujú médiá a sú veľmi povrchné a vytrhnuté zo súvislostí.

Produkcia zemiakov na Slovensku vlní klesla o 41,7% oproti roku 2009 na 125 921 t. Pestovateľské plochy klesli na 10 993 ha, čo je údajne najnižšia výmera zemiakov v histórii. Historicky boli najnižšie úrody na 1 ha a to 11,5 t/ha. V roku 2009 to bolo 18,5 t. V Banskobystrickom kraji bola úroda len 7,1 t z ha. V rokoch 1970 bola výmera zemiakov vo svete 20,8 mil. ha s priemernou úrodou okolo 14 t z ha. V roku 2008 to bolo 18,2 mil. ha s priemernou úrodou 17,3 t/ha. Vo svete sa vyprodukuje 314 mil. t zemiakov. Najviac sa dopestuje v Číne 57 mil. t, potom v Indii 34,4 mil. t, v Rusku 28,8 mil. t, Ukrajine 19,46 mil. t, v USA 18,8 mil. t. V Nemecku 11,3 mil. t, v Poľsku 10,46 mil. t. Najvyššie úrody sú na Novom Zélande 50 t z ha, v Holandsku 45 t/ha.

Zemiaky pochádzajú z dvoch centier. Jedno je tzv. andské centrum v okolí jazera Titicaca v Peru v Južnej Amerike a druhé je čilské. Z čilského pravdepodobne pochádzajú predchodcovia európskych odrôd. Podľa archeologických nálezov zemiaky zdomácnili pred 4-5 000 rokmi v Peru. V horských podmienkach, kde sa nedarilo kukurici boli zemiaky podmienkou aby sa mohla civilizácia rozvíjať aj tam. Inkovia nazývali hľuzy rastliny, ktorá sa inak volá ľuľok zemiakový, výrazom „papa“. Pekné. V španielčine sa takto zemiaky volajú doteraz. Inkovia zemiaky konzumovali priamo alebo ich uchovávali v podobe prášku. Robili si z nich aj alkoholický nápoj, ktorý nazývali „chacha“. Zrejme im pritom bolo veselo. Bol vraj podobný nášmu pivu. V roku 1565, keď Španieli ovládli ríšu Inkov doviezli svojmu kráľovi popri iných daroch, ako zaujímavosť aj zemiaky. V roku 1585 ich do Anglicka doviezli aj anglickí námorníci. Zo začiatku ich ľudia prijímali s obavami. Považovali ich za nekresťanskú a nečistú plodinu ohrozujúcu zdravie. Napriek tomu ju niektorí vtedajší lekári predpisovali ako liek napríklad aj proti hnačke, tuberkulóze aj ako afrodisiakum. Nedôvera voči zemiakom trvala takmer 200 rokov. V roku 1740 pruský kráľ Fridrich II. Veľký nariadil ich pestovanie v Prusku. Na Slovensko prišli zemiaky údajne okolo roku 1654. Prvá písomná zmienka o nich je z roku 1768 (mních Cyprán z Červeného Kláštora). Iná zmienka je z roku 1786, kde sa hovorí že na Spiš ich doniesli

spišskí študenti, ktorí študovali v západnej Európe. Jeden z nich sa volal Tomáš Šváby. Odtiaľ aj pomenovanie švábka. V polovici 18. storočia sa začali pestovať na Liptove. K rozšíreniu pestovania zemiakov prispela aj neúroda obilí v rokoch 1771-1773. Na severe Slovenska sa pestovanie zemiakov ešte viac rozšírilo začiatkom 19. storočia. V rokoch 1842-1848 bol útlm v pestovaní zemiakov, lebo v Európe bola vtedy epidémia plesne zemiakov. Takže nie je pravda, ako zvyknú ľudia vraviť, že prv to nebolo. Pravdepodobne to ľudia len nepoznali.

Zemiaky obsahujú hlavne škrob 75 %, 5-10 % bielkovín, veľa pre ľudský organizmus potrebných minerálnych látok, z vitamínov najmä C, B, E, PP. Práve vitamín C chránil ľudí od scorbutu (spôsobuje krvácanie ďasien, vypadávanie zubov, mäknutie kostí, znižovanie tvorby červených krviniek až smrť) a preto hneď od začiatku ich pestovania v Európe sa stali hlavnou potravinou pre námorníkov, ktorí vtedy veľmi trpeli práve scorbutom. Dnešná odborníci radili jesť viac mäsa a menej zemiakov. Dnes je to presne naopak. Zemiaky sa neprávom považovali za potravinu, z ktorej sa priberá. Dnes je dokázané, že je to nie pravda. Zemiaky sú práve využívané v redukčnej diéte a v zdravotníckej diéte vôbec, lebo sú veľmi šetrné k tráviacemu traktu a vnútornému prostrediu človeka vôbec. Nespôsobujú alergie. Porcia 180 g zemiakov má 140 kalórií. Tá istá porcia ryže má 148 kalórií a rovnaká porcia cestovín 286 kalórií. Veľký zemiak má toľko energie ako jablko, alebo pomaranč a rovnaká porcia knedlí má 3x toľko energie. Zemiak tým že má hodne vlákniny vytvorí u človeka i pri menšom množstve pocit sýtosti aj preto sa odporúča pri redukčnej diéte. 150 g porcia zemiakov má viac vlákniny (3 g) ako celozrnné pečivo. Vlákna v zemiaku ich robí veľmi priateľskou potravinou k našim črevám. Bojuje aj proti zápche, čistí zažívacie trakt od toxínov. Zemiaky neobsahujú žiadne tuky. Problém zemiakov je v tom, že pri ich príprave sa používa veľa tukov a z tých sa priberá. Odporúča sa preto konzumovať varené a pečené. Varené sú najlepšie v šupke, lebo pod šupkou a v nej je najviac vitamínov a minerálnych látok. Niektorí tvrdia, že ideálne sú pečené v rúre s trochou olivového oleja. Pri pečení sa vraj tre-

ba držať pravidla, že do zlatista a nie do hnedá. Dlhým pečením pri vysokých teplotách sa v škrobovitých potravinách tvoria škodlivé látky. Zemiaky sú schopné likvidovať a odstraňovať z tela bunky narušené každodenným negatívnym vplyvom vonkajšieho prostredia. Pomáhajú telu zbavovať sa buniek opotrebovaných náročným fyzickým tréningom. Sú bohatým zdrojom vitamínu E, ktorý je nevyhnutne potrebný pri prevencii proti vplyvu voľných

ke, do šalátov a ako príloha. Typ B: sú mierne múčnaté, dužina je polopevná, mierne sa varením rozpadávajú, vhodné sú ako príloha, do polievok, šalátov aj cesta. Typ C: sú múčnaté, s mäkkou dužinou, pri varení sa rozpadávajú. Dajú sa piecť v šupke v alobale, hodia sa do platiek, na knedle, pyré, hranolky.

Zemiaky neskladujte v igelitke a v chladničke. Ideálne je skladovať ich pri teplote 3 – 7 °C, v tmavej

radikálov. Hlavne pri ich premene na zlý cholesterol. Zemiaková strava prospieva ľuďom trpiacim vysokým krvným tlakom. Zvýšený obsah draslíka pozitívne ovplyvňuje fungovanie svalovej hmoty. Nedostatok draslíka sa prejavuje formou kŕčov. Pre ľudí, ktorí majú bezgluténovú diétu a nemôžu jesť bežný chlieb, cestoviny, cereálie sú zemiaky dôležitou potravinou. Zemiaky so žltou a červenastou dužinou obsahujú veľa antioxidantov. Obsahujú aj alantonín potrebný v prevencii proti paradentóze. Údajne prikladaním surového zemiaka na zapálené hnisajúce ťasná dôjde k ich vyliečeniu. (Dúfam, že ma MUDr. Brečka nezruší.) Surová zemiaková šťava spolu s mrkvou sa používa proti reume, ischiasu. Je zásadotvorná a liečivá pri prechyslení organizmu. Rovnako šťava zo surových zemiakov spolu so šťavou z čerstvej kapusty lieči žalúdočné vredy, zápaly žalúdka hemoroidy. Preventívne pôsobia proti rakovine a posilňujú srdce. (Napriek tomu pri ťažkostiach navštívte MUDr. Bebeja.) Pred desiatimi rokmi bolo na Slovensku okolo desať odrôd zemiakov dnes sú už desiatky. Vo svete je okolo 100 odrôd zemiakov.

Z hľadiska konzumácie sa zemiaky delia na tri varné typy. Typ A: zemiaky sa nerozvárajú, dužina je pevná, vhodné sú na varenie v šup-

miestnosti, dobre vetrateľné. Zemiaky ako vám je všeobecne známe na slnku, svetle ozelenajú. Zelené zemiaky sú nebezpečné, lebo obsahujú alkaloid solanín, ktorý spôsobuje otravu. Preto ak je zemiak trochu nazelenalý, zelené je potrebné orezať alebo lepšie taký zemiak vôbec nekonzumovať. Pamätám si z minulosti jeden prípad, keď sa takto otrávil celá rodina. Samozrejme na otravu je potrebné skonzumovať väčšie množstvo. Niektoré zdroje uvádzajú 400 mg solanínu ale už 25 mg môže vyvolať migrénu a otupenosť. Otrava sa prejavuje žalúdočnými kŕčmi, zvracaním poruchy zrakovania až človek upadne do kómy. Vo svete sú to ale ojedinelé prípady. Napriek tomuto upozorneniu zemiaky zachránili Európu začiatkom 19. storočia od hladomoru a epidémie scorbutu. Veľmi sa mi páči myšlienka od jedného autora „Skúste jesť zemiak uvarený v šupke a upečený v pahrbe a nesolte ho, vychutnajte jeho skvelú chuť. Ďakujeme Bohu, že nie sme odkázaní len na obilninové kaše, ktorými sa kŕmili naši predkovia, kým neboli zemiaky“. A ešte jedna myšlienka českého buditeľa Jana Svatopluka Presla, ktorý vo svojom čase považoval zemiaky za najväčší úžitok, ktorý ľudstvo z objavenia Ameriky malo.

Ing. Marián Železník

Vokálny súbor Ravenswood z Austrálie koncertoval v Zuberco

V rámci koncertného turné po európskych mestách Haidelberg, Würzburg, Salzburg, Viedne, Bratislava, Zuberca a Prahy vystúpila dievčenská vokálna skupina zo Sydney 7. júla v kultúrnom dome v Zuberco.

Ravenswood vokálna skupina je súbor dievčat z Ravenswood školy pre dievčatá v Sydney, v Austrálii. Vystupujú na festivaloch, v kostoloch atd. Tento rok sa po prvý krát zúčastnili medzinárodného koncertného turné po Európe. Okrem koncertu v Zuberco na severe Slovenska videli kúsok z Liptova – Demänovskú jaskyňu slobody a históriu Oravy objavovali v Múzeu oravskej dediny v Zuberco. Za to, že Zuberco sa ocitol ako miesto koncertu aus-

trálskeho súboru medzi významnými európskymi mestami vďačíme jeho vedúcemu Michaelovi Vareckovi, ktorý je učiteľom na tejto škole. Starí rodičia Michaela Varecku Jozef Harmata a Mária r. Urbanová sa zo Zuberca vysťahovali v roku 1947 do Austrálie zo synmi Petrom a Jozefom. Michaelova mama Alžbeta sa narodila už v Austrálii. Jeho otec pochádza od Bratislavy. Spolu s rodičmi navštívil príbuzných v Zuberco už pred 23 rokmi. Teraz po koncerte sa s nimi opäť stretol na spoločnom posedení na obecnom úrade s celým súborom. I keď po slovensky nerozprával atmosféra bola veľmi družná.

Ing. Vladimír Šiška
Foto: Pavol Šroba

Dôchodcovia za históriou

Klub dôchodcov pri OU Zuberec dňoch 24. – 25. mája 2011 zorganizovali výlet pre svojich členov do Ostrihomu a Budapešti.

Prvé zastavenie bolo v Ostrihomskej katedrále sv. Štefana. Je to druhá najväčšia katedrála na svete po Vatikánskej Bazilike. Pýši sa tiež najväčšou olejomalbou na oltári na svete. Navštívili sme aj klenotnicu a hrobky asi 100 kňazov a biskupov Uhorska.

Po prehliadke sme odcestovali do historického mestčka svätý Ondrej. V mestčku je šesť veľkých kostolov, ktoré postavili vždy iní prisťahovalci. Dodnes je to mesto umelcov a denne sú tam trhy s rôznymi remeselnými výrobkami a suvenírmi.

Ďalšiu prehliadku sme absolvovali na univerzite Petra Pazmáňa, kde študujú katolícki kňazi. Je tam zaujímavá architektúra, veže majú krídla, stĺpy v objektoch sú ako stromy, kupoly sa nakláňajú aj o 1,5 metra a iné.

Veľmi zaujímavá bola návšteva Višegrádu. Je to hradné mestčko na strmom brehu postavené v 13. storočí.

Z hradných terás vidieť Dunaj aj Nagymaros, kde mala stáť druhá časť elektrárne.

Na záver druhého dňa nás privítali Slováci z Piliskej Čaby škvarníkmi, vodami a nechýbala ani domáca slivovica. Spoločne sme si zaspievali rôzne pesničky v kos-

tole aj pred kostolom. Aj keď bola nálada výborná, ponáhľali sme sa do ubytovne v Štúrove. Nasledujúci deň naša cesta viedla do parlamentu v Budapešti, kde sme urobili prehliadku časti vnútorných priestorov. Je to unikátny architektonický skvost v Európe. Z parlamentu sme sa presunuli do najväčšieho rímsko-katolíckeho chrámu v Budapešti (kupolu má vysokú 96 m). Pred týmto chrámom sa stretávajú maďarskí nacionalisti, lebo v okolí námestia sú sochy, ktoré oslavujú príchod Maďarov do Novej zeme.

Po malej prestávke sme sa previezli pod barokový chrám sv. Mateja. Vypína sa nad historickou časťou mesta, kde sú rybárske bašty s nádherným výhľadom na Dunaj a mesto.

Na záver sme navštívili tropikárium – obrovské akvárium s vodnými živočíchmi od korytnačiek, roje rýb až po 3 m žraloka. Ryby nám plávali nad hlavou. Táto prehliadka sa všetkým páčila.

Celú dobu sme mali dvoch sprievodcov a to Mgr. Čajku a p. Kučeru, ktorý bol maďarský Slovák. Bez nich by sme nedokázali naplniť tak bohatý program. Domov sme sa vrátili unavení ale šťastní.

Text a foto: Ján Maťús

Radost' rozdávaním rastie

týmto mottom sa niesol celý eRko tábor, ktorý si vychutnávalo 22 detí zo Zuberca od 15. do 19. júla v Ústí. Bola to odmena pre deti, ktoré sa počas školského roka aktívne zúčastňovali pravidelných eRko stretnutí na fare alebo svojím spevom – hlasom pomáhali v detskom zbore. Na týchto päť dní sa o ich program postaralo sedem vedúcich spolu so sestričkou Máriou a tri dôležité osobky, ktoré dohliadali na náš pitný režim a životosprávu. Ako nám vlastne bolo a čo sme všetko prežili?

Prvý deň: Cestu na Ústie sme si spríjemnili učením sa táborovej hymny. Hneď po príchode sme sa rozdelili do izieb a spoločne sme sa stretli v spoločenskej miestnosti, kde sme boli uvedení do témy tábora a rozdelení do skupiniek, v ktorých sme počas celého tábora súťažili. Každá skupinka si mala vymyslieť vlastný názov, hymnu, zvyky a vlajku, ktoré sme si potom sami medzi sebou predstavili. Po olovranke sme si vyskúšali svoje schopnosti a rýchlosť v rôznych súťažiach – v hovorení vtípov, vo vymydľovaní mydielka, navliekaní spiniere, spievaní, prenášaní pingpongovej loptičky na lyžičke, ... po večeri sme sa naučili a zatancovali eRko tance. Pomodlili sme sa, umyli a po prečítaní rozprávky na dobrú noc išli spať.

Druhý deň: Tento deň bol tiež dňom „ruký“. Na rannej modlitbe sme si vystrihli z papiera naše ruky a mali sme celý deň na to, aby sme na ne zbierali dobré skutky. Rozcvičili sme sa, lebo sme potom celé dopoludnie aj skúšali svoju šikovnosť v súťažných disciplínach na tému, „Čo

sme vodu slamkou), stavebninami (postavali sme si z kociek domček radosti), hotelovou akadémiou (obliekali sme periny) a na záver sme dostali povolenie na výstavbu. To už bol večer, tak sme sa najedli, pomodlili, zhodnotili náš deň a išli sme do spiše.

Tretí deň: Týmto dňom bola nedeľa, takže sme sa po raňajkách vypravili na omšu. Po omši sme mali rôzne súťaže s loptami na rýchlosť, s lyžičkami na ticho a s pohárom vody na presnosť a precíznosť. Po výdatnom obede sme išli na prechádzku ku priehrade oddýchnuť si a pomáčať si nohy. Cestou naspäť sme mali hru na preskúšanie bystrosti a hľadali sme rôzne veci v prírode, ktoré stvoril Boh a obsahovali zadané písmenko. Potom sme sa presunuli do kostolika, kde sme sa pomodlili spoločne ruženček a porozprávali si viac o sv. Alžbete, ktorej bol kostol zasvätený. Nasledovala večera a po nej modlitba, ktorú sme sa pomodlili kúsok skôr, pretože nasledovala skúška odvahy - nočná hra. Niektorí vedúci sa smiešne zaodeli a išli na stanovište pripraviť sa, aby

slaného cesta. Popoludní sme sa nečakane museli vrátiť z jednej stopovačky, lebo sa spustil lejak. Zmokli sme, tak sme sa poprebliekali a usušili. Kto vládla a chcel, šiel na svätú omšu, ostatní sa zostali pomodliť ruženec. Pred večerou sme stihli prejsť posledné stanovišťa stopovačky a vylúštili sme odkaz ducha Gustá, podľa ktorého sme našli poklad: „Kto nájde priateľa, našiel poklad“. Samozrejme, okrem toho sme objavili sladkú odmenu. Večer sme zavýšili opekačkou a vypúšťaním balónov šťastia.

Piaty deň: Toto bol posledný deň. Rozcvičili sme sa, aby sme zvládli odniesť svoje veci domov, najedli sme sa, pomodlili a išli si zbalit všetko, čo bolo treba. Na

potrávilo, prešli sme ku hojdačkám, kde sme sa stihli pomodliť Anjel Pána. Tu sme zaostriili naše pohľady a uvideli sme autobus. Tak sme sa vrátili z krátkej prechádzky a postupne sme nastúpili do autobusu na cestu domov.

Miesto, kde sa ozýval výskot a smiech bolo Ústie, v domčeku vo veľmi príjemnom prostredí, ktorý nám na týždeň bezplatne poskytla **Veronika Urbanová**. Veronika sa postarala nielen o to, aby sme mali strechu nad hlavou, ale aj o naše brušká, aby sme boli syti, a keď sme zmokli, tak nám hneď prikúřila a všetkým vysušila topánky, aby sme sa nerušene mohli v nasledujúci deň venovať hram. Rozsievala medzi nás veľa dobrej nálady a radosti. Keď sme

naša mama musí zvládať, aby sa o nás postarala“. Po obede sme išli na prechádzku ku priehrade, kde sme si pomáčali nohy. Po návrate sme mali stopovačku „Stavebné povolenie na postavenie domčeka radosti“. Najprv sme zistili, či poznáme zuberské ulice (hľadali sme ich na mape), potom sme prešli hygienou (odpovedali sme na otázky: ako sa čistia zuby, ...), psychologickým testom (pani Aša nás skúšala, či vieme ako sa volá a či sa dokážeme naučiť jej priezvisko: Antikotočerepapiňovkyčovská ?), vodárňami a kanalizáciami (prenášali

nám dopriali čo najkrajší zážitok. My sme sa zatiaľ teplo poobliekali a plní rôznych predstáv a očakávaní sme vyrazili na cestu. Kto chcel, mohol si cestu odvahy prejsť spolu s vedúcim a tí najnebojácnejší to zvládli aj bez doprovodu.

Štvrtý deň: Po rozcvičke, raňajkách a modlitbe začali tvorivé dielne. Naučili sme sa vyrábať rôzne veci, napríklad stromčeky šťastia, rôzne voňavé kvietky od výmyslu sveta, veselé stojany na pastelky, bužírkové privesky, náramky priateľstva, modelovali sme rôzne veci z plastelíny a zo

záver sme si pospievali táborovú hymnu a iné piesne, zatancovali tance a zhodnotili celý tábor. Každý dostal pamätnú listinu, privesok, zápisník, eRko ceruzku. Najedli sme sa parádneho gulášu (tak nám chutil, že za chvíľu bol prázdny hrniec). Aby nám dobre

boli smädni, mali sme vždy pripravené plné poháre, starala sa o nás ako mamina – táborová mamina. Zo srdca jej ďakujeme a vyprosujeme veľa Božieho požehnania.

Vedúci eRka
Foto – Ján Mikulovský

Leto folklórneho súboru Roháčik

Ako na návšteve u dobrých priateľov sme sa cítili na medzinárodnom detskom folklórnom festivale „Folklór bez hraníc“ v Oravskej Lesnej.

Po privítaní pani starostkou, s ochutnávkou domáceho syra a krátkom sprievode dedinou sa detský folklórny súbor Roháčik predstavil dvoma vystúpeniami zo svojho repertoáru. Pri vystúpení nás sprevádzala hra na harmonike Naďa Kluchtiaková a ľudová hudba Brestová.

Dalšie pozvanie prišlo z Babína, kde nás pozvali na „Dni obce Babín“, na ktorom sa sú-

bor predstavil programom „Jarná brána“ a našim novým programom „Na zbojníka“. Deti svojimi hereckými, speváckymi a tanečnými schopnosťami zaujali a programy zožali veľký divácky úspech. Za naše pekné vystúpenie sme si mohli vybrať zo siedmich druhov guľášu, ktoré súťažne prichystali partie z obce.

Veru sme sa vrátili z Babína najedení a nasiaknutí dobrou atmosférou.

Daniela Žuffová
Foto: Vlado Žuffa

Najnovšie úspechy súborov OZ Hafiry

Dňa 6. – 8. mája 2011 sa súbory Izabella, Karolíňka 2 a Karolíňka 1 zúčastnili 14. ročníka Majstrovstiev Českej republiky v cloggingu. Každý súbor reprezentoval 1 tancom.

Karolíňka 2 a Karolíňka 1 bojovali spolu v mladšej kategórii detí do 12 rokov. Je potešujúce, že oba súbory sa dostali do finále. Zaujímavé je, že vo finále sa stretli deti len z 2 obcí: z Prahy a zo Zuberca. Nakoniec Karolíňka 2 skončila na 4. mieste a Karolíňka 1 skončila na pohárovom 3. mieste. Ani tanečníci z Izabelly sa nedali zahanbiť. S rovnakým počtom bodov skončili na prvom mieste s vynikajúcim českým súborom a nakoniec predseda poroty rozhodol o konečnom umiestnení – náš súbor skončil na 2. mieste. Takže sme si doniesli 2 vzácné poháre!

Dňa 3. – 4. júna 2011 sa v neďalekej Nižnej konal festival Heel and toe show – je to súťaž s medzinárodnou účasťou, kde sa udeľuje ti-

tul Majstra Slovenskej republiky. Na tejto súťaži sa zúčastnili všetky 4 tanečné zložky OZ Hafiry – aj keď tí najmladší to skúšali zatiaľ v nesúťažnej kategórii. Deti reprezentovali svoje združenie 7 tancami – čo je veľmi chvályhodné, lebo pripraviť 7 tancov za 1 školský rok je dosť. Ešte radostnejšie je, že si domov odniesli nejaké tie poháre. Tanečníci z Izabelly získali pekné 3. miesto v stepovej kategórii, dievčatá z Karolíňky 2 dostali 3. miesto v kategórii show a tie isté dievčatá získali vo svojej stepovej kategórii 2. miesto a získali titul Majstra Slovenskej republiky.

Dňa 12. júna sa konal v Rabči Deň tanca, kde sa predstavili rôzne oravské tanečné súbory. Deti z Karolíňky 1 získali spolu so Žabkou z Trstenej a so Slniečkom zo Zuberca cenu poroty.

Dúfam, že tieto úspechy budú pre všetkých tanečníkov ďalšou motiváciou.

Eva Brečková

Pretancujeme leto

V dňoch 3. – 9. júla 2011 Občianske združenie Hafiry zorganizovalo Letné tanečné sústredenie na Hutách. Projekt nazvaný „Pretancujeme leto“ mal za cieľ poskytnúť tréningovo – relaxačný pobyt svojim členom a bol podporený nadáciou VÚB.

Sústredenia sa zúčastnilo 41 členov Občianskeho združenia a počas 6 dní absolvovali 66 tréningových hodín. No neboli to len tréningy. Deti mali voľný čas vyplnený rôznymi súťažami a hrami. V podvečerných hodi-

nách im Ján Jurina, bývalý náčelník Záchranej horskej služby premietol zaujímavý dokument o rysoch.

V iný večer zvaný Pamätníček si pri premietaní svojich tancov spred 10 rokov deti zaspomínali na začiatky.

Ďalší večer ich navštívili čerti a anjeli s programom. Nechýbalo ani uvoľnenie na plavárni v Nižnej, ukážka výcviku psa Záchranej horskej služby či jazda na štvorkolkách.

Na záver deti dostali drobnú odmenu pri opekačke. Nechýbala tombola, ani celoročne očakávaná nočná hra, spoločné posedenie a piesne pri táboráku. Bol to určite nezabudnuteľný týždeň a myslím si, že deti sa už tešia na letný tanečný týždeň o rok.

Ďakujeme nadácii VÚB, že nám pomohla pripraviť deťom tak zaujímavé a zároveň užitočne strávené letné dni.

Text a foto – Anna Jurinová

Osobnosti Oravy

Rímsko-katolícky kňaz spišskej diecézy, ľudovovýchovný pracovník, publicista, náboženský spisovateľ. Písal pod pseudonymom Stryčko Oravec.

Životná príprava na povolanie

Andrej Bažík sa narodil v Zubercoch dňa 19. júna 1866 v chudobnej roľníckej rodine. Do ľudovej školy chodil v rodisku. Nižšie gymnázium skončil v Trstenej štvrtou triedou v školskom roku 1882/1883. Do piatej a šiestej triedy chodil v Levoči a do siedmej a ôsmej triedy v Jágri, kde zmaturoval ako klerik. Teológiu vyštudoval vo viedenských Pazmáneu. Za kňaza bol vysvätený v roku 1891. Po štvrtý rigorózne skúšky získal aj doktorát z teológie.

Kňazské stanice Andreja Bažíka

Ako kaplán pôsobil v Špišskej Kapitule a v Liptovskom Mikuláši. Potom nakrátko bol administrátorom vo Svätom Jáne a potom opäť kaplánom v Jablonke. V roku 1897 bol inštalovaný za farára v Lúčkach a v roku 1905 prišiel za farára na novozaloženú faru do Liesku. Tam pôsobil 29 rokov. Za čas svojho pôsobenia v Liesku vynaložil mnoho úsilia na zmierenie susedných farností Liesku a Čimhovej. Veriaci starej čimhovskej farnosti sa ťažko vyrovnávali so skutočnosťou vzniku novej farnosti v Liesku. Liesečania zasa nástoľivo presadzovali svoje práva novofarníkov. Pán farár Bažík, ako významná cirkevná

autorita a hlavne silná osobnosť, bol v úlohe zmierovateľa úspešný.

Publikačná činnosť náboženského spisovateľa a ľudovovýchovného pracovníka

Uverejnil mnoho nábožensko-poučných článkov v Národných novinách, Svätej rodine, Kráľovne svätého ruženca a Katolíckych novinách. Mal tiež snahu o zvyšovanie úrovne hospodárenia na pôde. Odborno – populárnymi článkami v Ľudových novinách a Hospodárskej čítanke nabádal roľníkov k uplatňovaniu vedy v poľnohospodárskej praxi. Osvetovú činnosť medzi roľníkmi robil hlavne prostredníctvom kalendárov. Bola to jediná literatúra, ktorú roľníci vtedy čítali. Vydával Hospodársky kalendár. Celkom vyšlo 10 ročníkov tohto kalendára. Napísal tiež Stručnú hospodársku náuku pre roľníkov o obrábaní, hnojení a osievaní pôdy. Knihu vydal Spolok svätého Vojtecha v Trnave v rokoch 1900, 1901 a 1924.

Knižne tiež vydal náboženské spisy: Svätý Anton Paduánsky, Príručka gardy Božského srdca Ježišova a Chlape Spišiaku hlasuj! Do rôznych časopisov tiež posielal vtipné rozprávky a príhody z dedinského prostredia.

Kňaz Bažík na čele boja za celistosť Oravy

V rokoch 1919 a 1920 prebiehal na Orave boj o jej celistosť. Za Rakúsko – Uhorskú monarchiu celá Orava patrila do zväzku Uhorska a susedné Podhalie do zväzku Rakúska. Po prvej svetovej vojne sa

začala veľká kampaň za včlenenie goralskej časti Oravy do Poľska. Na čele tejto kampane bol Komitet Narodowy Obrony Spisza, Orawy, Czadeckiego i Podhala. Propagačným orgánom komitetu boli noviny Gazeta Podhalańska vychádzajúca v Nowom Targu. Poľskosť Oravy začali presadzovať medzi ľuďmi aj niektorí kňazi z hornej Oravy ako: Ferdinand Machay, Karol Machay, Martin Sýkora a Jozef Buroň. Naproti tomu slovenskí legionári, ktorí bojovali proti Rakúsko – Uhorsku a Nemecku boli za včlenenie celej Oravy do ČSR. Myšlienku včlenenia celej Oravy do ČSR podporovala aj väčšina oravských kňazov. Medzi nimi Ján Vojtaššák, Andrej Bažík, Serafín Rončák, Ignác Grebáč – Orlov, Štefan Haluška, František Skyčák a ďalší. Najväčšiu národnú – uveďomovacu prácu medzi oravskými ľuďmi urobil Andrej Bažík. Ako zástupca hlavného rektora trstenských novín pod názvom Oravské noviny, písal články, ktoré negovali propagandu poľskosti Oravy a uveďomovali ľudí na hornej Orave o ich národnej príslušnosti. Oravské noviny boli pod vplyvom Andreja Bažíka účinnou slovenskou protiváhou Gazety Podhalańskiej. Tento spor o Oravu sa mal vyriešiť plebiscitom (ľudovým hlasovaním). Plebiscit sa však nikdy neuskutočnil, ale rozhodla vis maior. Konferencia veľvyslancov dňa 28. júla 1920 rozhodla, že goralské dediny trstenského okresu boli pridelené Poľsku a goralské dediny námesťovského okresu Československu.

Andrej Bažík

Vzor obetavosti v práci pre národ

Andrej Bažík – strýčko Oravec splnil svoje poslanie nielen ako kňaz, ale aj ako vzdelávateľ a osvetový pracovník, obetavo pracujúci pre ľud, z ktorého pochádzal. Patril medzi tých národovcov, ktorí sa snažili o všestranné pozdvihnutie ľudových mäs obyvateľstva. Mohlo by slúžiť ako vzor nezištnosti a obetavosti aj pre dnešné časy. Žiaľ, takí Bažíkovci sú v dobe poznačenej arizáciou, Barbarskou nocou, akciou B, privatizáciou, chamtivosťou a korupciou sú už zriedkaví.

Andrej Bažík zomrel po vyšiujúcej práci v Liesku dňa 15. septembra 1934. Jeho farníci sa mu odvdáčili dôstojným pohrebom.

Ignác Kuchtiak

Majáles

Poslednú májovú nedeľu pripravilo Detské centrum Sovička pre deti od nula do 99 rokov a ich rodičov popoludnie plné hier a zábavy.

Majáles v Zubercoch nie je novým pojmom, stredná a staršia generácia toto podujatie veľmi dobre pozná. Majálesy v minulosti odporúčali učitelia základnej školy a pre deti pripravili rôzne zábavné a športové aktivity.

Našou myšlienkou bolo venovať toto podujatie rodinám s menšími a väčšími deťmi. Keď nám to počasie po upršaných dňoch umožnilo, začalo sa v nedeľu poobedie plné súťaží a zábavy. Pre deti boli pripravené tvorivé dielne, športové a vedomostné stanovišťa, aktívne pre deti bolo maľovanie na tvár, či zapletanie farebných vrkôčkov. Veľký úspech zožala hasičská štafeta.

Nezabudli sme ani na spoločné súťaženie detí v jazde na vlastných dopravných prostriedkoch alebo v preťahovaní lanom. Aj rodičia sa pobavili rôznymi súťažami, či už v prebaľovaní bábätiok alebo v behu s dieťaťom na rukách.

Zlatým klincom popoludnia bola hasičská pena, ktorú deťom vystriedali hasiči na trávnik ihriska. Deti si zábavu v nej užili plnými dúškami.

Výbornú atmosféru umocňovalo výborné počasie, a tak Majáles zanechal v deťoch i rodičoch príjemnú spomienku.

Veľmi pekne ďakujeme všetkým, ktorí nám pomohli toto podujatie zorganizovať, mamičkám z DC Sovička, mladým z eRka a základnej školy, hasičom, TJ a obecnému úradu.

Eva Janoštinová

Foto: Ján Mikulovský

Súťaženie zuberských hasičov pokračuje aj tento rok

Dňa 19. júna sa začalo prvé kolo 4. ročníka Hornooravskej hasičskej ligy v Trstenej. Tejto súťaže sme sa zúčastnili dve družstvá a to družstvo starších Zuberec A a družstvo mladších hasičov Zuberec B. Spomedzi 18 družstiev aj napriek nepriazni počasia sa nám darilo veľmi dobre. Starší hasiči s časom 16:59 sekundy sa celkovo umiestnili na 2. mieste, keď predbehli dovtedy druhú

Vavrečku o jednu stotinu sekundy. Mladší hasiči s časom 17:44 sa umiestnili na 6. mieste.

Dňa 3. júla sme sa zúčastnili druhého kola Hornooravskej hasičskej ligy v Čimhovej. Za sústavného celodenného dažďa s teplotou okolo 8 °C a rozbahneného terénu sa obidvom družstvám darilo veľmi dobre. Družstvo mladších sa umiestnilo s časom 18:05 sekundy

na 2. mieste. Starší sa umiestnili na 3. mieste s časom 18:59. Dňa 17. júla sme boli pozvaní starostkou obce Hladovka na deň remesiel spojený s hasičskou súťažou o pohár starostky obce Hladovka. Mali sme pôvodne súťažiť s historickou striekačkou PPS 8, pretože boli pozvaní aj hasiči z Poľska, ktorí súťažajú s podobnými striekačkami. Ale vznikol tam problém s tým, že poľskí hasiči prišli s novými mašinami, takže s našou PPS 8 sme išli len ukázkovo, ako sa kedysi súťažilo s týmito striekačkami. Súťažili sme aj o pohár starostky a tam sa nám podarilo získať 1. miesto.

Ďalšie kolo hornooravskej hasičskej ligy a malo konať 27. júla vo Vasilove, ale kvôli zatopeniu ihriska a prístupovej cesty sa súťaž preložila na august.

Ešte nás čakajú štyri kolá ligovej súťaže, na ktorých dúfame, že sa nám bude dariť aspoň tak ako doteraz. Držte nám palce.

MF, PP, PV

Púť hasičov do Rajeckej Lesnej

V nedeľu 1. mája sa v Rajeckej Lesnej uskutočnil už 5. ročník Hasičskej púte. Zišlo sa tu veľké množstvo dobrovoľných hasičov s 23 historickými zástavami, ako aj naši hasiči zo Zuberca a „stražáci“ z Poľskej republiky. Naši hasiči si tiež mali možnosť pozrieť najväčší Betlehem na Slovensku.

Z námestia obce sme nastúpili v sprievode dychovej hudby Hrabovanka do Baziliky narodenia Panny Márie. Tam svätú omšu celebraval správca farnosti Ján Rusnák. Svätú omšu obetoval patrónovi hasičov sv. Floriánovi a všetkým hasičom za ich obeť prácu a činnosť, veď pracujú mnohokrát na úkor svojho voľna a zdravia pri pomoci spoluobčanom. Potom sme sa všetci poklonili pri hrobe titulárneho kanonika Pavla Šadláka, ktorý spolu s Viliamom Šadlákou túto púť založil. Na mieste jeho posledného odpočinku pri Bazilike narodenia Panny Márie položili kytyce.

Opäť na námestí sa správca farnosti Ján Rusnák a veliteľ OV DPO Žilina Jozef Trnka poklonili historickým zástavám zúčastnených dobrovoľných hasičských zborov.

DHŽ

Mladí zuberskí hasiči na výstave Fireco 2011

V dňoch 5. - 7. mája sa v priestoroch výstavniska EXPO CENTER Trenčín uskutočnil 10. ročník medzinárodnej výstavy hasičskej, záchranskej a zabezpečovacej techniky FIRECO 2011, ktorej sa zúčastnili aj naši mladí hasiči. Videli rôznych svetových výrobcov hasičských automobilov. Spoločnosť THT Polička tu predstavila hasičský automobil CAS 30 TATRA 815-7 4x4. Spoločnosť STRAŽAN, zástupca firmy ROSENBAUER a METZ pre Slovensko tu predstavila automobilový rebrík L39 na podvozku MB Atego 1629, špeciálnu hasičskú cister-

nu umožňujúcu aj prepravu nebezpečných látok MB Actros 4141 a penový hasiaci automobil MB Actros 3355. Firma BELOHOUBEK predstavila zrekonštruovaný automobilový rebrík AR 30 na podvozku Mercedes Benz Atego 918, cisternu TATRA 815-2 a SCANIA P400. Spoločnosť AUTO-IMPEX predstavila automobilový rebrík IVECO, plošinu MULTISTAR II a malý cisternový automobil IVECO DAILY. Okrem toho tu svoju techniku prezentovali aj členovia dobrovoľného hasičského zboru Trnava – Farárske pole.

Pre návštevníkov bolo pripravených aj množstvo ukážok. Denne bolo prezentované hasenie hasiacou guľou ELIDE FIRE, ktoré nás veľmi zaujalo. Mali sme možnosť vidieť vyslobodzovanie zraneného z havarovaného vozidla, vyhládavanie osôb pomocou záchranných psův a ďalšie.

Sobotný deň sa niesol v znamení celoslovenskej súťaže s historickou hasičskou technikou, súťaže Železný hasič pre laickú verejnosť, či ukážkami práce polície.

DHŽ

Zviditeľnenie Zuberca českým touroperátorom

Mikroprojekt medzi Žilinským samosprávnym krajom a Moravskosliezskym krajom – „Vitajte v turistickom raji“ bol jedným z mnohých projektov, na ktorom Zuberec spolupracoval.

Na základe výzvy, na ktorú sme reagovali a následne nás vybrali sme mali možnosť začiatkom júla prezentovať Zuberec zástupcom českých cestovných kancelárií a médií. Vďaka spolupráci s členom HZS Petrom Paľom sme zástupcom českých cestovných agentúr predstavili Roháče, Západné Tatry. Múzeum oravskej dediny pútavo prezentoval správca Richard Janoštin. V Žilinskom kraji mali touroperatéri možnosť navštíviť a spoznať päť historických regiónov.

V auguste bude mať možnosť prezentovať sa partner projektu – Moravskosliezsky kraj. Na triptoure sa zúčastnia zástupcovia cestovných kancelárií zo Žilinského kraja.

AŽ

Vypísané z matriky

Narodili sa

20.4.2011 Sebastián Magerčák
22.4.2011 Timotej Jandura
22.5.2011 Katarína Sálusová
27.5.2011 Alex Kopecký

Manželstvo uzavreli

30.4.2011 Slavomír Bažík
a Petra Kovalčíková
07.5.2011 Jaroslav Matys
a Anna Fileková
14.5.2011 Ing. Marek Dudáš
a Monika Gondová
14.5.2011 Peter Čerňanský
a Alena Vidiečanová
28.5.2011 Rastislav Hudec
a RNDr. Eva Pavlíková
11.6.2011 Jozef Ondřík
a Veronika Kovalčíková
9.7.2011 Eubomír Vavrečan
a Bc. Katarína Tunáková
30.7.2011 Martin Badlík
a Ing. Lenka Kuzárová

Odpovedali sme na poslednej ceste

09.05. Štefan Kovalčík (1931)
03.06. Margita Majerčáková (1924)

Blahoželáme jubilantom

85 rokov
3.7. Františka Šišková
80 rokov
18.6. Anna Matysová
75 rokov
20.7. Eudovít Žák
70 rokov
14.5. Viliam Pardek
20.5. Anna Gondová
24.5. Alojz Žuffa
11.6. Marta Matišťáková
5.7. Jozef Filek
6.7. Agneša Žáková

Horolezecký víkend

Dňa 28. apríla 2011 sa konalo naše pravidelné stretnutie horolezeckého oddielu. Pri sumarizácii vecí, ktoré sme za tento rok prežili, miesta a akcie ktoré sme navštívili sme sa rozhodli, že o všetkých zážitkoch našich členov povieme aj ďalej. Nenecháme ich skryté iba v osobných albumoch. Rozhodli sme sa, že pre našich kamarátov a širšiu verejnosť si pripravíme horolezecký víkend. O mesiac neskôr si pripravíme krátke prezentácie z ciest, ktoré sme nielen precestovali ale aj okorenili športom, ktoré by sme odprezentovali v sobotu večer. V nedeľu, na druhý deň pripravíme horolezecký deň na našej Zuberskej Vápenke. Skaliku, ktorú mnohí z nás poznajú lepšie ako vlastnú dlaň, lebo to vlastne je ona, po ktorej viedli naše prvé kroky, chyty a skúsenosti s lezením. Je to skalica, ktorá mnohokrát spája cesty všetkých našich členov. Naším cieľom bolo priblížiť a ukázať niečo zo šplhania, vysvetliť základy lezenia, istenia a techniky.

V sobotu 28.05.2011 sme v Sta-rej krčme, kde prebiehala prezen-

tácia, mohli na malú chvíľku zabúdiť do hôr Rumunska a Ukrajiny, kde si hlavne pamätám ako fajne sa tam dá napapať a sa tam ešte stále nachádzajú divoké kone. Vďaka Marcelovi Hojovi sme mali možnosť prejsť expedíciu do Švajčiarska, zaliest si na Slovinských skalách alebo okúsiť Alpského prašanu v Rakúskom Kaunertali. Lukáš Kulina zaspomínal na začiatky monalýzy (snowboardu) v Zuberci a priblížil kus Forštackej kultúry. Peter z Banskej Štiavnice dal skvelý nápad na rodinnú dovolenku v Chorvátsku, kde sa dá leňošenie na pláži spojiť s dobrodružstvom v skalných mestech. Španielsko nám dopodrobna odprezentoval Peter Paľa. Ukázal nám kombináciu lezenia po skalnatom bradle Mallorky s voľným pádom do tyrkysového mora. A so mnou si všetci mohli zaplávať vo vlnách Atlantického oceánu na sopečnom ostrove Lanza-rote. Všetci sme mali veľké motýle v bruchu a povedali sme si, že takáto prezentácia bola ešte ťažšia ako ktorákoľvek náročná cesta na skale. Na druhý deň nám počasie

veľmi neprialo a lezenie sme presunuli do telocvične Základnej školy v Zuberci, kde sme pre deti zmontovali aj trampolínu. Vďaka sponzorom sme deti za každú prelezenú cestu mohli odmeniť aj sladkými dobrotami. Hlavnou odmenou pre nás boli spokojné detské úsmevy predbiehajúce sa z cesty na cestu.

Tak dúfame sa im aj zapáčilo. Po ukončení a zbalení sme rozhodli chytiť zapadajúce slnko na Vápenku, cestou sme si kúpili klobásku, pripravili ohník a takto sa v kruhu priateľov rozlúčili s ďalším pekným víkendom, ktorý sme mali za sebou.

Text: Veronika Kulinová
Foto: Branislav Jurina

Letná sezóna 2011 v HZS

1. júna 2011, dva týždne pred oficiálnym začiatkom letnej turistickej sezóny nás požiadal chatár zo Žiar-skej chaty o pomoc pri pátraní po slovenskom turistovi (29 r.) zo Skalice. Ten išiel ráno na túru na Ostrý Roháč a do večera sa nevrátil. Keďže sa cez deň nad Roháčmi prehnať búrka s krupobitím, chatár mal obavy, či je turista v poriadku. Počas nočného pátrania sme našli priamo na chodníku pod Ostrým Roháčom batoh nezvestného. Postupne sme prehľadali južné aj severné svahy. O 4:30 ráno sme našli pod severnou stenou v suti žiaľ už len nehoť telo hľadaného. 150-metrový pád strmom skalnou stenou nemohol prežiť. Čo bolo príčinou jeho pádu sa už nikdy nedozvieme.

Približne o mesiac neskôr, začiatkom júla, sa skoro na tom istom mieste stala opäť smrteľná nehoda. 65-ročná česká turistka spadla z chodníka a po cca 100 metroch sa jej telo zastavilo v južných zrázoch Ostrého Roháča. Jej telesné pozostatky boli v nosidlách transportované Jamnicou dolinou do Pribiliny. Cestou späť

z tejto záchrannej akcie sme ošetrovali a transportovali maďarskú cyklistku, ktorá pri zjazde z Ťatliakovej chaty spadla a utrpela poranenia hlavy a tvárovej časti.

V nasledujúcich dňoch sme zasahovali ešte dvakrát pri zlomeninách horných končatín v Smutnej doline.

Okrem záchranných akcií sa tento rok uskutočnilo pravidelné trojdňové letné preškolenie a preskúšanie záchranných činností profesionálnych a dobrovoľných záchranárov Horskej záchrannej služby. Urobili sme viacero prednášok a ukážok záchranných prác deťom pri príležitosti MDD a asistovali sme pri príprave a organizácii pretekov Oravaman.

Úvod sezóny bol veľmi smutný a pre záchranárov dosť rušný. Ostáva nám len dúfať, že v nasledujúcich týždňoch leta budú turisti v horách opatrní a z túr sa vždy šťastne vrátia domov, bohatší o zážitky, skúsenosti a príjemné dojmy z Roháčov, Zuberca a ich okolia.

Rasto Šroba
Foto: HZS

Spoznávanie cyklotrás južnej Moravy

V prvej polovici júna turisti zo Zuberca uskutočnili poznávanie moravského Slovákka na bicykloch. Uskutočnili niekoľko cyklotúr v okolí Kyjova, Svatobořic, Hodonína,

Strážnice, Milotíc. Zaujali hlavne vybudované cyklochodníky a dobré značenie orientačnými tabuľami pre cyklistov. Skoro v každej obci boli umiestnené merače rýchlosti,

ktoré upozorňovali na rýchlosť prechádzajúcich vozidiel. Zaujímavá akcia bola „váňanie mája“, ktoré sa uskutočnilo v júni a bolo spojené s ochutnávkou vín priamo v penzióne majiteľa okolitých vinohradov. K spokojnosti prispelo aj pekné počasie a tak turisti majú pekné spomienky aj na tento kraj.

Text a foto:
Vladimír Žák

Stretnutie na Lúčnej

Tohtoročné stretnutie na Lúčnej sa uskutočnilo v nedeľu 19. júna za nie príliš ideálneho počasia na turistiku. Zišlo sa nás okolo 100 účastníkov z oboch strán hranice. Sv. omšu slúžil vdp. Ján Knapík.

Foto: Vlado Žuffa

Oravaman – preteky plné prekvapení

V piatok, 22.7., sa na severe Slovenska, na Orave, v dedinke Zuberec stretla viac než 100 členná partia pretekárov z Čiech, Poľska a Slovenska s cieľom spoločne prežiť výnimočný triatlonový víkend. Zuberec sa stal kolískou nového, netradičného triatlonu s názvom Oravaman.

Podujatie je odlišné od ostatných triatlonov z viacerých uhlov pohľadu. Charakter, profil a dĺžka jednotlivých disciplín je iná než väčšina (2 – 43 – 11). Prevýšenie takmer 2000 metrov je taktiež svojim spôsobom výnimočné. Štart pretekov bol na Liptovskej Mare. Bicykel viedol cez horský prechod Huty až do Roháčov na Tatliakovu chatu (1360 m.n.m.). Beh pokračoval na Rákoň, Lúčnu až do Látanej doliny. Cieľ bol v lyžiarskom stredisku Spálená. Centrom pretekov bol Penzión Pribiskô, kde sa konala prezentácia pretekárov, slávnostné zahájenie, vyhlasovanie výsledkov a priateľská afterparty (s výbornou stravou). Heslo podujatia "Bude ako nebolo" bolo na mieste, čo potvrdilo aj mnoho spokojných pretekárov. Oravaman sú preteky mnohých novínok, prekvapení a zároveň výnimočnej udalosti.

Triatlon sa po dlhých rokoch vrátil aj na sever Slovenska – na Oravu. Po prvýkrát sa takéto podujatie konalo na chránenom území TANAPu. Aj keď ide o nové a neznáme preteky, stretla sa na nich slovenská triatlonová špička na čele s Andrejom Orlickým, Petrom Mosným, Tomášom Jurkovičom, Jozefom Vráblom, Milanom Celrínom, Kristínou Lapinovou, Paľom Šurdom a mnohými inými. Na štarte nechýbal vynikajúci biatlonista Matej Kazár ako aj biatlonistka Janka Gereková (obaja úspešne reprezentujú Slovensko na svetových šampionátoch ako na Olympijských hrách), úspešný skialpinista Dušan Trizna či horolezec Vladimír Zboja. Z Českej republiky do Zuberca zavítala aj Zbyňek Pospíchal, Petr Stehlík, Lenka Fanturová či Tamara Stonová. Pre Oravaman bolo veľkou ctou privítať neprekonateľného českého

matadora Petra Vabrouška, ktorý sa stal zároveň absolútnym víťazom podujatia.

Akoby zázrakom bolo počasie na našej strane, a tak sa pretekári mohli radovať nielen z náročnej trate, ale aj z krásnej Tatranskej prírody a z nádherných hôr okolo. Veď najvyšší bod bežeckej trate bol na Rákoňi, vo výške 1876 m.n.m., takže bolo čo obzerať.

Prezentácia, štart, depá, cieľ a vyhlásenie výsledkov bolo na rozličných miestach, čo nám viacero ľudí vopred kritizovalo. Po vyhlásení výsledkov nasledovala štedrá tombola. Čerešničkou na torte bola netradičná afterparty v Penzióne Pribiskô (www.penzionpribisko.sk). Pretekárov a ich rodiny čakala výborná a pestrá strava, nechýbali tradičné oravské špeciality a folklórna hudba zo Zuberca. Sedeli sme, rozprávali sme sa a dobre sme sa bavili až do neskorého večera (alebo skorého rána?) :). V nedeľu už opäť pršalo, a tak sme sa niektorí skalní vybrali do termálnych bazénov v Oraviciach, ktoré nám mali pomôcť k regenerácii. Viacero pretekárov si preteky pochvaluje, až na to, že na druhý deň mali problémy so schodami.

Preteky sú za nami, no zatiaľ bolo negatívnych postrehov minimum, čo nás veľmi teší. Naším prvotným cieľom bolo vytvoriť podujatie, ktoré bude náročné, výnimočné ale zároveň rodinné, priateľské a ľudské. Ďakujeme všetkým pretekárom, ich rodinám a známym, našim spoluorganizátorom, pomocníkom, priateľom, sponzorom, obci Zuberec a predovšetkým Penziónu Pribiskô za to, že "nultý" ročník Oravaman je úspešne za nami.

Peter Paľo

www.oravaman.info

Foto: Ján Mikulovský

Kulturistika

Dňa 4. júna 2011 sa v Zuberco už po tretíkrát uskutočnili Majstrovstvá Slovenska v kulturistike juniorov, fitness juniorov a fitness junioriek.

Za účasti 75 pretekárov a značného záujmu divákov, rodičov súťažiacich sa Zuberec opäť zviditeľnil v rámci Slovenska v kulturistike a fitness. Opäť sme mali možnosť vidieť krásne vyšportované telá a krásu tohto športu, čo si vyžaduje veľa odvíčených hodín vo fitnesscentrách.

Podujatie otvoril riaditeľ pretekov Mgr. Pavol Palčo. Súťaž už tradične s prehľadom moderoval Ing. Štefan Škerda. Poďakovanie patrí celému Obecnému úradu a pracovníckam TIK Zuberec.

Celá súťaž bola zorganizovaná na úrovni. Najviac nás mrzelo, že tento rok neštartoval ani jeden súťažiaci zo Zuberca. Aj napriek výbornej organizácii sme sa rozhodli, že Majstrovstvá Slovenska v kulturistike a fitness boli zorganizované v Zuberco poslednýkrát.

Ján Jantolák

Novozaložený cykloklub v Zuberco

Zo sedla bicykla môžeme zblížiť obdivovať krásy Slovenskej prírody a kultúrnych pamiatok.

Aj v našej dedine pribúda znavačov tohto športu nielen z radov dospelých ale aj mládeže.

Cyklisti, okrem nezávislých výletov našou prírodou, si radi zmerajú svoje výkony na rôznych spoločenských cyklistických podujatiach, ako sú cyklotúry, cyklomaratóny a tiež spojenie cyklistiky s inými druhmi športu (duatlony, triatlony). Už niekoľko rokov sa zúčastňujeme športových podujatí nielen na Slovensku ale aj v zahraničí. Pretože cyklistických zánietencov pribúda a na športových podujatiach je dobré vystupovať za konkrétny klub, rozhodli sme sa pri TJ Roháče Zuberec založiť CYKLOKLUB. Dňa 24.4.2011 sa konala zakladajúca schôdza cykloklubu, na ktorej jej členovia schválili program. Doteraz v cykloklube evidujeme 51 členov a veríme, že to nie je konečné číslo.

Podujatia, na ktorých sa zúčastnili členovia cykloklubu:

Apríl: jarná cyklotúra v Chorvátsku

Jún: cyklotúra Zuberec – Tatry – Zuberec

Jún: jednoduchý cyklomaratón

Bratislava – Jasná

Júl: cyklotúra Pieniny

Júl: triatlon „ORAVAMAN 2011“

Podujatia na ktoré sa pripravujeme:

13. 8. 2011 – Zuberský duatlon

20. 8. 2011 – Vysokohorský duatlon v Žiari

27. 8. 2011 – Zuberský triatlon zdravia

September – cyklotúra Zuberec – Oravská Lesná – Zuberec

September – cyklotúra hornou Oravou

Text a foto: Ján Jurina

Pozvánka

**Dňa 13. 8. 2011
skialpinisti spolu
s cykloklubom
zo Zuberca
Vás srdečne pozývajú na
Zuberský duatlon.**

*Organizátori sa tešia
na Vašu účasť*